

POLOTE NABA 2 LETA

TIMOTITAMO

ODODIYA:

1 ¹Na ba: Polotela, Ya:su Kelisote ebeno sose tupuimima: hiya:hiya: hopamo doelamiya:, ba:bi okopi ipuwalo na ba: etala. Iyo, Godote ebeno ubilo na a:laweniya:, nale ebeno oko ba owatina tabo ba:ma ka:na kolamaginakoma:, Ya:su Kelisoko ipuwalo ditana ebete ba:be ka:ka: ebe ta:matapa:tamo dito kikalameha: hibinomolo a:goiya:.

²O Timoti, ama: ba: nale koamo demalagidolonama ba:be gudulata, ba:bema: nale ba:moe leta ama:tamo poememo. Wadiyala Nabiwi Godoko ba:gala aeno Kodawa Ya:su Kelisoko iba:te ibino malemale komo, ba:gala lumagitamo kuba huiya ikameha: komo, ba:gala hete komo ama:tamo nikama:mena:ta.*

Polote Timotiko Mabuma: Godotamo Kalakala Tabo Da:hawakalimiya:

³Ba: hibila, nale naeno tepo ipuwoeno mulu ukui komamo Godotamo oko bowatinamo, naeno komo Yunapi iniwala:te ebetamo hibi oko dopamo keba ka:na kowatinama: ba:ba ka:na. Ba:bema: komo du hegela hiliyonomolo naeno toetoe tabo olamagi ipuwalo nale ama: ba emalagidolo amia:no komoma: kalakala tabo ebetamo goelo ama: ba:bo adipatenakomata.* ⁴Iyo, ba:be ododi komodo nale amia:no ihi komo kadodonaha:, ba:bema: na ubi konomamo nihatentamo ama: gala kakumima:, mabu na iya:tawala nale ba:ba tetelo naeno tepo ipuwalo konomomamo kokalakalama:nemo.

Polote Timotiko Da:kiyamiya: Ebete Oko Hidamo Kowatinama:

⁵Ba:gala nale atumu amia:no hidonomo hibima: midi komo kadodonaha:. Ba: hibila, kebe hibima: midi komote dopamo amia:no

* **1:2** Oel 16:11; 1Tim 1:2 * **1:3** Oel 23:1

kabele Lowisigodolo ditanami, ba:be atu komote amia:no menoko Yunisigodolo gala na:kaitanami, ba:bema: kalakala konomola, na iya:tawala ba:ma tetelo ba:be atu hibima: midi komote ama:godolo hibilo ba:kaitana. * ⁶ Ba:be mabuma: nale ama: gala na:kakiyamemata, ama: sose oko tupuimihino dopamo nale ama:tamo kokoto demowatilamiya:mo, ba:ba tetelo ama:le Godokono oko kowatinama: ebete malemalelo ama:tamo kebe hiya:nomo helo kikametiya:la, wadiyala ama: ba:be heloamo ebeno oko nowatinakuya:. Iyo, lumagiti koe powa deha:potoamo ko koe keba ka:na kemadonako, ba: ba:ba ka:na wadiyala ama: Godokono oko ba owatina ebeno helote ama: ipuwalo konomoma: neda:mene. *

⁷ Numa:, ale Godokono oko kowatinama: ebete atamo tole komo kikaa:miya:ha:. Ao, ebete huiyatiya ebeno helo atamo ikaa:mete, ba:bene ebeno malemale emalagidolo komo atumu atamo kikaa:mete, ba:bene ebete hidu ukui atamo atumu akaika:miya: ale kateneno ubi komamo papamila:hakapoma:.*

⁸ Ba:bema: ama: Kodawa Ya:sukunu komo hawakalimima: akahilopala:, ba:gala nale ebe mabuma: gabomanino du genamalo demedenamo ba:be komoma: atumu akahilopala:. Iyo, na keba ka:nala:ka:, wadiyala ama: ba:ba ka:na ebeno Hido Tabo olamagima: komo temeteme hibima: midiha:pa:godone kalakalago nuwatenakuya:, ba:bene Godote ama:tamo helo kikamema:na:ta ba:bi temeteme ipuwalo kodakodal kola:nama:.

Ya:sukunu Hido Tabo Olamagimi Oko Owati Komo

⁹ Ba:bema: numa:, a hibima: midipa:te Godokono talonapima: keda:hanama: ebete aeno ka:ka: mula:lea:mete ebeno malemale ipuwado a ba:bo ka:miya:, aeno hidohido ododili komodoha:. Iyo, ba:moe hopo tupuimihino ebete dopamo ebeno ubilo ba:moe malemale komo Ya:su Kelisoko ipuwado atamo ikaa:miya:.* ¹⁰ Ba:be mabuma: aeno Ka:ka: Mula:dawa Ya:su Kelisote ba:moe hopamo da:piya:, ebete ba:be malemale komo atamo hibilo a:pehawakalimiya:, iyo, ale ebeno Hido Tabo uliho komodo ba:moe komo iya:tawahuya:ma:, ebete hoe komoeno helo anakapumiti wiboha: ka:ka: atamo ba:bo adahiya:.*

¹¹ Ba:bene Godote na ba:bo laweniya:, nale ebeno oelamepi dubu ipuwalo etama: keda:nama:, mabu ebe ubila nale Ya:sukunu Hido Taboeno hiliyonomo komokomo ba niya:tulame tawakaluba:tamo konolamiginakoma:.* ¹² Ba:moe ba:be mabuma: na komopa:godone temeteme uwatenakomo, huiyatiya numa:, nagodolo hilopo komo kitanaha: mabu nale poko hibima: da:midinamo ba:be Kodawoeno helo na iya:tawala. Ba:bema: hibila, ebete na hido okodawama: goelo natamo dikanamiya:, ba:be Hido Tabo olamagi oko ebete Kuititi Hegela

* 1:5 Oel 16:1 * 1:6 1Tim 4:14 * 1:7 Lom 8:15 * 1:9 Epe 2:8-9; Tai 3:5

* 1:10 Yun 2:14 * 1:11 1Tim 2:7

teta:mo hidamo ba buiya:minanato eta dawate a:kakubahiminakamene.

¹³ Ba:bema: Timoti, ama:le Ya:su Kelisoko ipuwalo ba emeden, ebete ama:tamo dikamenaka, wadiyala ama: ba:be hibima: midi komo ba:gala malemale emalagidolo komo na:watila:mota:na, ba:gala ama:le nagodone kebe mulu iya:tulame komokomo kulihuya:la, wadiyala ama: ba:bi komo atumu kodakodalo uwatete na:ta:mataliya:, mabu ba:bi iya:tulame komate tawakaluba:tamo hidu emede go behawakalimina. ¹⁴ Ba:gala eta komo. Godote ama: hidu okodawama: goelo Hido Tabo olamagi oko ama:tamo dikamiya:la, wadiyala ama: ebeno Gobogoboeno heloamo ba:be oko hidamo na:buiya:minaniya:. Kalakala konomola, ba:be Hido-talona Dawate a hibima: midipi ipuwalo bemedena!*

Polote Onisipolasikono Ovalubi Komoma: Tabo Dolamagiya:

¹⁵ Naeno gudu, ama: iya:tawala, Paigelasiko ba:gala Hemogenesiko iba:te na miya:panete, ba:bene A:isiya hopo konomolo demedehona ba:bi tawakalubi hiliyonomate nagodone atumu a:kohobila:huya:. ¹⁶ Huiyatiya Onisipolasikono komo hiya:la, mabu nale gabomanino du genamalo demedenamo ebete ba:be komoma: hilopoheno komo hiya:hiya: tetelo na dito ovalubininakui, ba:bema: wadiyala Kodawa Ya:uti ebe ba:gala ebeno genamanapi iba:tamo ebeno malemale na:hawakalima:mene. ¹⁷ Numa:, ebete Loma ko habamo da:puluhukui ba:be atu hegelalo na kowalubinima: na ohowadininapete du genamalo ba:bo punami, ¹⁸ ba:bema: Kodawate ebeno Kuititi Hegelalo tawakalubino komo danagilamelelamemene, komo tawakaluba:te ibino kuba huiya ebegodone ba uwate, wadiyala Onisipolasiti huiyatiya ebegodone malemale kapiya na:lawa:mene! Ama: iya:tawanomola, na Epesese ko habalo komo hegelalo da:pemedimo ebete kebako hidu ododili komodo na dowalubininakui.

Ya:suku Mabuma: Hido Alaholodawama: Eda: Komo

2 ¹ Ba:bema: naeno gudu Timoti, wadiyala ama: Ya:su Kelisogodone da:pena ba:be malemale ipuwalo kodakodalo utiti heloma: neda:na. ² Ba:gala puya:te hibima: midi ipuwalo ukui gagagagaha:ma: eda:halo oko hibilo dowatina, wadiyala ama: ba:bako dubu kapiyakapiya uwatete ibi hidonomamo niya:tulamenakuya:, iyo, dopamo ama: ba uliho nale hiliyonomo tawakalubino holoholo hapulu kebe komokomo kolamaginakuimo ba:bi atu komamo ibi nowalubiliya:. Numa:, ama:le komo hibi okopi ba:ba ka:na diya:tulamemena:, galane iba:te ba:bi atu komo komopi hidamo koniya:tulamema:na:.

³ Ba:gala eta komo, ama: Ya:su Kelisoko mabuma: Saitanakoba: alaholodawama: ba eda:na komo hibima: midipa:godone hiya:hiya:

* 1:14 1Tim 6:20

temeteme duwatenaka, wadiyala ama: heloha:ma: akeda:la: * ⁴Numa:, hidu alaholoho dubuti ebeno watodawa kapiya kalakaluimima: ubi ba ihate, ebe ha:kiya ebeno ubi komokomo a:kododila:le. Ba: ba:ma ka:na ebete alaholoho como kapiya emalagidoloma: ba kalakala, ebete ubiha:ma: eda:na kamenakamena ba:gala gugudi ba:gala como alaholoho como ododiha:pino hiya:hiya: emede komate ebe matuhumiho, mabu ebe iya:tawala alaholoho ipuwalo ba:bi komate ebe heloha:dawama: komidima:na:. ⁵Ba:gala bolamo iya:da:dawate atumu eta kapiyuimino wato kikipo lawema: ubi ba ihate, ebete bolamo iya:da: komoeno tutumu tabamo papamiwatalo ebe ha:kiya ebeno ubi komokomo a:kododila:le, mabu ebe iya:tawala ebete ba:ba ka:na ewageleheno eta kapiyuimipa:te wato kikipo ebegodone dito kolawema:na:. ⁶Ba:gala pali ododidawate ebeno oko helonomamo kowatima:ne, mabu ebe iya:tawala tawakaluba:te hibi tabo ba:ma ka:na ga:lana, ebeno pali ilinate dikulihomena: ebe ba: dopo lumagima: keda:ma:ne pali ilina ipuwalo ebeno komokomo kuwatema:. ⁷Ba:bema: naeno gudu, nale dolamagitamo wadiyala ama: ba:be taboено ipuwa hidamo nemalagidola, mabu Godote hidohido ukui ama:tamo kikamema:na:ta naeno tabo komokomoeno ipuwa hiliyonomo hidamo kemalagidolema:.

⁸Ba:gala wadiyala ama: Ya:su Kelisokono como hidamo nemalagidola, ba:ma ka:na ebe Ko Gawadalagi Da:ibidikono galanepi ipuwalo hawakalate, ba:bene ebete da:hoiya: Godote ebe ka:ka:mo gala a:kadipatiya:. Ba: hibila, nale ebeno Hido Tabo ba olamagi ba:moi koko como da:hawakalilamenakomo, ⁹ba:be mabuma: hibima: midiha:pa:te koko temeteme natamo ikanamenaka. Iyo, ba:ma tetelo na du genamalo ba emedena iba:te naeno kokoto auli hala:mo a:matuhulamiya:, gabomana:te konomo kuba ododidawoeno kokoto keba ka:na ka:matuhulamelemenaka ba:ba ka:na. Huiyatiya kalakala konomola, mabu Godokono hibi okopa:te dolamagiminaka ba:be tabote helonomoma: ba eda:na, eta lumagiti ba:be tabo olamagi como matuhumiho modoboha! ¹⁰Ba:bema: nale como hiya:hiya: temeteme kalakalago uwatenakomo, mabu Godote pui ebeno gugudima: keda:hama: dopamo da:ka:lamiholiya:, na ubila ba:bi tawakaluba:te Ya:su Kelisoko ipuwado ka:ka: mula: como nago lawete emedena emedena tetelo ale ebeno awagaha ipuwalo kapimilo bemedenama:.

¹¹Ba:bema: numa:, eta ohale ododidawate aeno ka:ka: mula: como ba emalagidolo hibi tabonomo ba:ma ka:na miya:tiya:,

“Mabu ale Ya:sukuba: a:ha:lahuya:ma:,

ale eba:go Hunu Habalo ba:nemedehonama:,*

* 2:3 2Tim 1:8 * 2:5 2Tim 4:8 * 2:6 1Kol 9:7 * 2:8 1Kol 15:4; Lom 1:3

* 2:9 Epe 3:1,13; Pil 1:12-14 * 2:11 2Kol 4:11

¹² ba:bene temeteme ipuwalo ale heloha:ma: eda:haheno,
 galane eba:go koko gawadubuma: keda:hama:nema:,
 huiyatiya ale temeteme ipuwalo
 ebe iya:tawaha:ma: da:ga:lama:,
 ba:be mabuma: ebete atumu a iya:tawaha:ma: kogoema:ne. *

¹³ Huiyatiya kalakala bada konomola:ka:,
 mabu keba tetelo ale ebe hibilo ta:mataheno,
 ba:ba tetelo ebete Hibidawanomoma: ba eda:na
 a dito a:kamiya:poa:mene,
 iyo, ebete a kowalubima: dopamo hibilo da:goiya:,
 ebete ba:be tabo tama:mo ihate modoboha!:”*

Godokono Okodawate Ebe Keba Ka:na Na:ka:kalakaluimimini

¹⁴ Ba:bema: Timoti, wadiyala ama: ba:moi komokomoma: sose
 tawakalubi gala ba kakiyalame, Godokono holoholo hapulu ibi
 ba:ma ka:na na:kiyahalamiya:, iba:te hiya:hiya: iya:tulame taboeno
 ipuwama: akolowabeletihuia:la:. Ba: hibila, ba:bako ododi ipuwalo
 hidu komote a:kuluhukamene mabu olowabeletihui komote ulihopi
 kokubahilamema:ne.*

¹⁵ Ba:bene ama:le amia:no oko ipuwalo Godoko kokalakaluimima:,
 wadiyala amia:no ape konomo ebetamo ikamenomo nikamiya:, mabu
 kebe okodawate Godokono hibi tabo komopi hidamo diya:tulamenako
 ba:be lumagiti hilopo komo a:kiya:tawamene. * ¹⁶ Ba:bema: puya:te
 Godotamo papamila:ha ubiha:ma: deda:hana ibino tabo ga:la ipuwamo
 aka:pa:gala:, mabu ibino daedae iya:tulame komate pui kuba gabamo
 demogabuila mena, iba:te ba:bako ulihopi Godogodone muhulunomamo
 komagatalema:na; * ¹⁷ iyo, ibino kuba iya:tumi komote ba: konomo kuma
 tawetawete lumagino ape ipuwamo keba ka:na ka:tonako ba:ba ka:nala.

Ba: hibila, Haimaneyasiko ba:gala Pailitasiko ibi netewapi ba: ba:ba
 ka:nala. * ¹⁸ Iba:te Godokono hibi iya:tumi komo ba miya:pa ha:da
 tabo ba:ma ka:na ga:lana, puya:te hibima: midi ipuwalo da:ha:lahuya:
 Godote ibi ka:ka:mo ya:lo a:wadiya:paa:lateliya:, ba:bene ebete komo a
 hibima: midipi ka:ka:mo a:kawadiya:paa:tea:mene! A:iye, iba:te ba:moe
 kuba iya:tumi komamo komopino hibima: midi komo gobogobamo
 iya:hekelamenaka! ¹⁹ Huiyatiya kalakala konomola, tete hiliyonomolo
 Godokono Genamoeno hibi kodakoda hototote ba:la:na, ba:be hototo
 hunamo ebete ba:moe tabo ya:lo a:miya:tiya:, “Puya:te Godokono
 tawakalubima: deda:hana, ebete ibino komo iya:tawanomola,” ba:bene
 hototo gala hapuamo ebete tabo gala ba:ma ka:na kamiya:tiya:, “Puya:te

* 2:12 Ma:t 10:33 * 2:13 Lom 3:3-4; Tai 1:2 * 2:14 1Tim 6:4; Tai 3:9 * 2:15 1Tim 4:6

* 2:16 1Tim 4:7 * 2:17 1Tim 1:20

ibi ha:kiya Godokono tawakalubima: da:ga:lana, wadiyala iba:te kuba ododili komone hibilo nohobila:hamena:”*

20 Ba:bema: numa:, dogodogodawoeno ko genamalo hiya:hiya: kalili ba:gala meleke ba:ma ka:na pola:na, komo golodo ba:gala siliba ilinamo ododili kokonomo huiya ilinala, ba:gala komo kehamo ba:gala gebetamo ododili hopodopo huiya ilinala, ba:bene ebete ba:bi hiya:hiya: kalili ba:gala meleke ipuwalo komo uwatete ibi hunamo ebeno baa: a:miya:tenako, huiyatiya ebete komo kuwatete ba:bamo nene dito iya:hekenako. 21 Ba:moe tabo komo ba: gola, ba:ma ka:na Godoko ba: dogodogodawa huiyala, ba:gala tawakalubi ebeno genamalo da:pola:na ba:bi hiya:hiya: kalili ba:gala meleke huiyala. Ba:be mabuma: wadiyala lumagiti kuba ododili komo hiliyonomo miya:palete ebeno namutudawa Godokono oko kapiya kowatinama: ebe ha:kiya ebe na:hiduima:mene, mabu Godote ba:be lumagino tepo ipuwa hidamo itanalo dumimimini, ebete ebe lawete hiya:hiya: hiliyonomo hidohido komo ebe ipuwado ba:bo kododilima:ne.

22 Ba:bema: naeno gudu, uli ape tawakaluba:te ibino kateneno kuba ubi gabodo kebe komokomo kododilinaka, ama: ba:bi komo kuba nibote patema: goelo ba:bi ododili ipuwane nalahula:nakuya:. Wadiyala ama: huiyatiya tuputupu emede komo ba:gala hibima: midi komo, malemale emalagidolo komo ba:gala hete komo, ba:bi komokomo uwatema: ubi konomamo nihatnakuya:. Ba: hibila, puya:te ibino tepo ipuwalo dalowa: ukui emalagidoleheno Kodawa Godote ibi kowalubilima: ebe da:toemehonaka, ba:ba:te ibino ubi komo ama:go kapimilo ba:ba ka:na miya:tenaka.* 23 Huiyatiya komopa:te ibino daedae ukuilo hiya:hiya: iya:tulame tabooen komoma: dolowabeletihuina, ama: ibino tabo ga:la komamo aka:pa:gala; mabu ama: iya:tawala, ba:bako tabo ga:la komone hiya:hiya: anagiya:mida komate tawakalubi ipuwalo mahila:halenaka.*

24 Numa:, ama: ba: Kodawa Godokono okodawalata, ba:bema: wadiyala ama: komo tawakaluba:go olowabeletihuinhino ibi hiliyonomatamo malemale ba hawakalimina ibino hidu iya:tulamedawama: nediya:, iyo, ama: eta lumagi ubiha:ma: tiyolo akeda:la:. 25 Ba:gala ama: Godokono oko ba owati puya:te ama: duhimima: dewageleme, wadiyala ama: iba:tamo ibino kuba ododili komo hete gabodo na:hawakalilamiya:. Diyala, Godote ama: ipuwado iba:tamo hidu ukui da: ikalamemene, ba:bema: iba:te kuba ododili ipuwane ohobila:hate ebeno hibi komo diya:tawahamena:, 26 ba:ba tetelo iba:te hidohido ukui ba uwate Saitanakono gubi ipuwane tama:mo dito kiya:patila:hama:na:. Ba: hibila, iba:te ebeno kuba ubi komamo papamila:halema: ba:be Kubadawate ibi ebeno gubi ipuwamo ya:lo a:miya:ti, ba:bema: wadiyala ama: ibi nowalubiliya:.

* 2:19 Yon 10:14; 1Kol 8:3; Ais 52:11 * 2:22 1Tim 6:11 * 2:23 1Tim 4:7

Hopo Haboeno Kuititi Tetelo Kuba Ododili Komoeno Ikuliho Komo

3 ¹Ba:bema: wadiyala ama: ba:moe komo niya:tawa, hopo
 haboeno kuititi tetelo hiliyonomo hiya:hiya: kodakoda komate
 kopikulihoma:na: * ²Ba:ba tetelo komo tawakalubi hiliyonomate
 ibi ha:kiya ibi ba emalagidolena mani uwatema: ubi konomamo
 ba:miya:tenakomena:, ba:gala iba:te awagaha ipuwalo komo tawakalubi
 tawakalubihama: ga:lalo ibi biduduputilamenakomena:, ba:gala
 iba:te ibino menokobi ba:gala naba:tamo papamila:haheno kalakala
 komo iba:tamo a:kahawakaliminakamena:, iyo, iba:te atumu Godoko
 tolemeha:pima: beda:hanamena:. ³Ba:bene iba:te malemaleha:pima:
 ba eda:ha, puya:te iba:tamo kuba dopamo dododili iba:te ba:bi
 tawakaluba:tamo huiya ikalamema: ubi konomamo bihatenakomena:,
 ba:gala iba:te komo tuputupupino komoma: ha:da amiho tabo dito
 ba:ga:lanakomena:. Ba:bene iba:te ibino kateneno kuba ubi komo
 kapiyatamo papamila:halo komopi ibino helonomo alaholoho komamo ba
 kubahilame, iba:te huiyatiya eta hidu komo kapiya ododima: ubiha:ma:
 beda:hanakomena:. ⁴Ba:bene iba:te pui ibino mabulubima: hunu gabodo
 da:ga:lana iba:tamo diya gabodo kuba komokomo bododilinakomena:,
 ba:gala iba:te ukui hidamo uwateheno ibino kuba ubi komo kododilima:
 gahugahulu ba:tolamenakomena:, iyo, iba:te konomo awagaha ipuwalo
 Godoko kalakaluimima: ubihinola huiyatiya ibi ha:kiya ibi kapiya
 kalakaluilamema: bewagelenakomena:. ⁵Ba:bene iba:te hunu gabodo ibi
 ha:kiya ibi Godoko ta:matapima: ba ga:la huiyatiya ibino tepo ipuwalo
 hibi komote a:kitanamene, iyo, ibino ubi komate keka:keka:lo ba
 pola:lama:na Godokono hibi helo gigilepalama: miditi lawe ubihinola.

Ba: hibila, galane ba:bako kuba ododilipi hiliyonomate kikulihoma:na:,
 ba:bema: ba:ma tetelo ama: ba:bako tawakaluba:go akakapiyalas: * ⁶Ibi
 ipuwalo komo dubate ibino genamanomo miya:palete komopino genamalo
 ba nemedehona daedae ukui bohelemele ba:gala kamenakamena
 ibino kuba ubi gabodo ba:bo magatalenaka. Ba:bema: numa:, ba:bi
 kamenakamenate ibino kuba ododili mabuma: tepo ipuwalo menemenema:
 ba eda:ha, huiyatiya ibino kateneno hiya:hiya: kuba ubi komate ha:kiya
 mahila:halenaka, ba:bema: iba:te hibima: midi ipuwalo ukui gagagagama:
 eda:halo ba:bako kuba dubuino tabamo dito papamila:hanaka. ⁷Ba: hibila,
 ba:bi kamenakamena niliya, mabu iba:te Godokono hibi komo lawema:
 gabu ba ohowadi ibino kateneno ubi komate ibi ba: dito duhilamenaka,
 iyo, ba:be mabuma: iba:te emedena tetelo hibilo a:kiyatawahananakamena:.

⁸⁻⁹Ba:bema: dopamo tetelo Godote Moseseko ipuwado ebeno hibi komo
 ba hawakalimi puya:te ebe duhimima: dewageliya:, wadiyala ama: ba:bi

* **3:1** 1Tim 4:1 * **3:5** Mat 7:15,21; Tai 1:16

dubu netewa Ya:nesiko ba:gala Ya:mbalasiko ibino komo nemalagidola. Numa:, ibino kuba ododi mabuma: hiliyonomo tawakalubino holoholo hapulu hilopo komote iba:tamo ba: dito puluhukuya:, ba:bema: ba:ma tetelo puya:te hibima: midipi kamenakamena da:kubahilamenaka ba:bi ha:da tabo iya:tulamepa:te atumu ko hilopo kolawema:na:, mabu ibino keka:keka: ukui komodo iba:te hibima: midi ipuwane ya:lo a:negudiya:. Ba: hibila, iba:te Godokono komo duhimima: ba ewagelena huiyatiya ebe duhimima: a:kamodobamena:, mabu ibino ododili ipuwalo tawakalubi hiliyonomate tatalila ibino daedae ukui komo hibilo kumima:na:. *

Hibima: Midipino Temeteme Uwate Komo

10-11 Ba:bema: Timoti, ama: iya:tawanomola naeno iya:tumi komo ba:gala ododili komo ba:gala oko owati komoenko konomo ipuwa. Iyo, ama: naeno emede komo hibilo uminakuya:ta, ba:ma ka:na nale hibima: midi ipuwalo tawakalubi malemalelo ba emalagidolena eta lumagi tiyolo ubiha:ma: keda:nakuiha:, ba:gala komopa:te natamo hiya:hiya: temeteme dikanamenakui, ba:bi komo ipuwalo ba:gala komo hiya:hiya: menemene ipuwalo nale kodakodalo ba la:na heloha:ma: keda:nakuiha:. Ba: hibila, A:ntiyoka habalo ba:gala Aikoniyama habalo ba:gala Lista habalo hibima: midiha:pa:te kokonomo temeteme natamo dikanamehonenakui, ba:ba tetelo ba:bi hiliyonomo temeteme ipuwalo Godote naeno ka:ka: a:mula:nakui. *

12 Ba:bema: hibila, puya:te Ya:su Kelisoko ipuwalo ba emedena Godoko kapiyatamo papamila:hama: dewagelena, ibi hiliyonomate komopa:godone temeteme buwatenakomena: * 13 Ba:gala ha:da tabo iya:tulamepi, iyo, komo kuba ododilip atumu, ibi hiliyonomoeno komo ba:ma ka:nala. Ibi ipuwalo etapa:te etapi ha:da ba amiholame kuba gabamo ba:bo ba:magatalenakomena:, ba:bema: puya:te ba:ma tetelo hegehege kuba dododilinaka, galane ba:ba:te kokonomo kuba komokomo kapiya ododili ba tupuilame kubanomoma: ba:bo keda:hama:na:.

Godokono Bukoeno Tabo Komate Hibima: Midipi Keba Ka:na Kowalubilinaka

14 Naeno gudu, ama: huiyatiya Godokono tabo komokomo dopamo uwatete hibima: da:midiliya:la, wadiyala ama: ba:be iya:tumi ipuwalo ukui gagagagama: eda:heno na:pata:na. Numa:, puya:te ama: dopamo diya:tuminakui ama:le ba:bi hibima: midipino komo iya:tawala, 15 ba:bene gudu deha:poto tetene tupuimiti ba:ma teta:mo puluhuku ama:le Godokono Talona Bukoeno tabo komokomo iya:tawanapiya:ta.

* 3:8-9 Ikuli 7:11 * 3:10-11 Oel 13:14-52; 14:5,8-20

* 3:12 Mat 16:24; Yon 15:20; Oel 14:22

Ba:bema: hibila, ba:be Buka tabo komate hidu mulu ukui ama:tamo ba ikame, ama:le Ya:su Kelisoko hibima: midi ipuwado amia:no ka:ka: mula: komo ba:bo kolawema:na:ta. ¹⁶Iyo, Godokono Buka taboeno komokomo hiliyonomate ebeno Gobogoboeno heloamo ikuliya: hopo habanapi kowalubilinama:, ba:ma ka:na ebeno Buka tabo komate komo tetelo ebeno hibi como tawakaluba:tamo a:hawakaliminaka, como tetelo ha:da amiho iya:tumi como a:duhiminaka, como tetelo tawakalubino kuba ododili ipuwane ibi ohoba:midalenaka, ba:gala como tetelo ibi tuputupu emede como iya:tulamenaka. ^{*}¹⁷Ba:bema: hibila, Godokono Bukoeno tabo komokomo ebeno okodawate helo lawete eta hidonomo ba:gala mulunomo okodawama: beda:namene, mabu ebete ba:be gabodo helo hibili kolawema:ne hiliyonomo hidohido como kododilima:.

Polote Timotiko Gala Da:katutumutiya: Ebete Oko Hidamo Kowatinama:

4 ¹Ba:bema: naeno gudu, numa:, Ya:su Kelisote ebeno Ko Gawadalagi haba lawema: ba: na:pe, iyo, ebete da:puluhukumini ba:ba tetelo puya:te dopamo da:ha:lahuya: ba:gala puya:te demedehona, ebete ba:bi tawakalubi hiliyonomoeno como kopanagilamelelamema:ne. Ba:be mabuma: nale ebe ba:gala Godoko ibi netewapino holoholo hapulu ama: bikiyamemata, ²ama:le Godokono tabo tawakaluba:tamo kolamaginakoma:, iyo, ibino ubi tetelo ba:gala ubiha: tetelo wadiyala ama: kodakodal utiti ebeno tabo komokomo ibi niya:tulamenakuya:. Ba:bene ulihopi ipuwalo ama:le eta lumagi tiyolo ubiha:ma: eda:heno, puya:te kuba dododilina, ama:le ibi hidu tabo komamo ba owalubili toleheno ibino kuba hawakalilamete ibi na:kiyahalamenakuya: iba:te kuba ododili ipuwane kohobila:hama:. ³Mabu tete ba: na:pe, tawakaluba:te Ya:sukunu mulu iya:tulame komokomo ulihoma: ubiha:ma: kedahama:na; huiyatiya iba:te ubi konomo bihatenamena: puya:te ibino kateneno ododili komokomo modoboma: da:ga:lanaka ba:bako iya:tulamepi kapiyatamo gahugahulu kotolamema:na: ibino tabo konulihoma:. ⁴Numa:, ba:bi ulihopa:te Godokono hibi komone ba ohobila:ha hiya:hiya: hoponapi iniwalino ha:da amiho uwi como ta:matale ba:bo konetupuimima:na:. ⁵Ba:bema: naeno gudu, ama: ukui gagagagama: eda:heno oko owati komoen temeteme ipuwalo kodakodal ba la:na, wadiyala ama: hibima: midiha:pa:tamo Godokono Hido Tabo natanakuya:, ba:gala Godote kebe hiya:hiya: como oko ama:tamo dikamehonaka ba:bi hiliyonomo como atumu hidamo nupula:lenakuya:.

Polote Ebeno Hoe Komo Tatalima: Eda: Komo Da:hawakalimiya:

⁶Numa:, naeno como ba: ba:ma ka:nala. Tete ba: a:pe Godote ebe ha:kiya ebe ba oватидоло ebete naeno ka:ka: da:pelawenamemene na

* 3:16 Lom 15:4 * 4:3 1Tim 4:1

ba:bo kohoema:nemo, iyo, tatalila na ba:moe hopo komiya:pama:nemo.*
 7Ba: hibila, nale naeno hibima: midi komo ba atila:na Saitanakoba:
 alaholonapete wato kikipo ba: a:pelawemo, iyo, nale heloha:ma: eda:heno
 kuitita:mo ba: a:puluhukumu, sikulu gugudino iya:da:mi hegelalo etate
 heloamo keba ka:na ka:puliganako ba:ba ka:na.* 8Ba:bema: tete tatalila
 Kodawa Ya:suti natamo hidu huiya kikanamema:ne, sikulu watodawate
 gugudi ipuwalo helonomodawatamo hidu huiya keba ka:na kikamenako
 ba:ba ka:na. Iyo, tuputupu emede komoeno hidu huiyate na mabuma:
 bitana, huiyatiya na kapiyate a:kalawa:mo, mabu Ya:suti tawakalubino
 komo tuputupulu danagilamelelamemene, ba:be Ko Hegelalo puya:te
 ebe malemale emalagidolo komago ebeno pe tete da:latimina, ebete ibi
 hiliyonomatamo kapimilo ba:be hidu huiya atumu kakapikalame:ne.*

Timotiti Tiyolo Kopema: Polote Ebe Da:kiyamiya:

9O naeno gudu, ama:le natamo tiyolo pema: gabu hibinomolo
 nohowadiya:, 10mabu Dimasiti ba:moe hopoeno hiya:hiya: kalakala
 komo konomamo demalagidolenati ebete na miya:panete Tesalonaika
 habamo ba: dito tui, ba:bene Godokono oko konowatima: Kelesenete
 nagodone Galesiya hopamo ba nuluhuku, naeno eta hopodalagi Taitasiti
 atumu Da:lamesiya hopamo ba: dito katui.* 11-12 Ba:gala numa:, naeno
 eta owalubidawa Tikikasiko nale Epesese habamo dopamo oemimo,
 huiyatiya ba:ma tetelo Lukuku kapiyate nagodolo bemedena, ba:bema:
 na ubila ama: Makako lawete ebe natamo na:magahiya: mabu oko owati
 ipuwalo ebete naeno hidu owalubidawama: eda:na.

13 Ba:gala eta komo. Amia:no pe tetelo nale Talowase habalo
 Kapasigodolo da:miya:puimo, wadiyala ama: naeno ape otanotanuimino
 ga:ga: kaliko ba:gala naeno hiya:hiya: buka mokopihole uwatete ba:bo
 na:wadahiya:, ba:bi buka ipuwalo naeno ubi konomo bitana sipi-goegoeno
 tamamo ododili buka kuwatemala:.*

14-15 Ba:gala ama: ba:moe eta dubuino komo hidamo numa: ebete
 ama:tamo kuba ododikapoma:, ebe ba: A:lesandatela, auli ilina ododili
 okodawala! Ebete a hibima: midipino iya:tulame oko koduhimima:
 alaholoh komo ba ododili natamo koko temeteme ba:bo ikanamenakui,
 ba:bema: Kodawa Godote ebeno kuba ododili mabuma: ebetamo huiya
 hibilo kikamema:ne!*

16-17 Ba: hibila, Loma gabomana:te naeno komo danagiya:midanami,
 ba:be tete ba: naeno dopo tetela ibino holoholo hapuamo da:nuluhukuimo.
 Numa:, ba:ba tetelo komo hibima: midipi hiliyonomate tolema: eda:hate

* 4:6 Pil 2:17 * 4:7 1Tim 6:12 * 4:8 1Kol 9:24-25

* 4:10-12 2Kol 8:23; Oel 15:37-39; Kol 4:14 * 4:13 Oel 20:6

* 4:14-15 1Tim 1:20; Ohale 62:12; Lom 2:6

na dito miya:paniya:, ba:bema: na ha:kiya ba la:na naeno kuba ododiha: komo tabo anagiya:midadawatamo ba:bo hawakalimimo. Huiyatiya kalakala konomola, mabu gabomanino holoholo hapulu Kodawa Ya:suti nago ba la:na helo natamo ikanami, nale komo hiliyonomo Yuha:pa:tamo ebeno Hido Tabo olamaginomo kolamagima:, ba:gala atu tetelo ebete naeno ka:ka: ba mula:name tabo anagiya:midadawate hoe huiya natamo kikanameha:. Numa:, puya:te na da:miya:pani, na ubihinola Godote ibino tole komoma: kuba huiya iba:tamo ikalame,¹⁸ mabu na ba:moe komo iya:tawala, Kodawoeno ubilo ebete hiliyonomo kuba ododilipino kokoto ipuwane naeno ka:ka: gala kamula:namete, ebeno Ko Gawadalagi helote kebolo kitana ebete na ba:be Hunu Habamo olalatihino komagatanema:ne. Wadiyala emedena emedena tetelo awagaha komote ebegodolo nitanamene! Ba:moe tabo ba: hibinomola, ba:ba:la!

Polote Leta Kuititi Hapulu Nolata Tabo Komokomo Dolamagiya:

¹⁹Ba:bema: wadiyala ama:le Pilisilako ba:gala Akuilako ba:gala Onisipolasikono genamanapi ibi hiliyonomatamo naeno nolata tabo nolamagiya:. *²⁰Numa:, nale ba:moe Loma habamo da:pimo, gabo tetelo Elastasiti Kolini habalo pepekagate, ba:bene naeno eta ovalubidawa Topimasiko tawetawete da:pelawi, ba:bema: nale ebe Mailitase habalo dito kapemiyapuimo. *²¹O naeno gudu, na ubi konomola, giba tete peheno ama:le natamo pema: gabo nohowadiya:!

Ba:malo demedena Yubulasiko, Pudenisiko, Lainasiko, Kolodiyako, ba:gala komo hibima: midipi ekaki, ibi hiliyonomate ibino nolata tabo ama:tamo poem:a:

²²Wadiyala Kodawa Ya:suti amia:no tepo ipuwalo nemedenamene, ba:gala ebeno malemale komote ama: ba:gala ama:go da:kapiyuiminaka la: hiliyonomagodolo nitanamene. Ba:moe ba: naeno tabo kuititila. Ba:ba:la.

* 4:19 Oel 18:2; 2Tim 1:16-17 * 4:20 Oel 19:22; 20:4; Lom 16:23